

Státní oblastní archiv v Plzni - Státní okresní archiv Rokycany

Základní odborná škola zemědělská Mlečice

1942 - 1949

Inventář

EL NAD č.: 1298

AP.: 227

Olga Čiháková, PhDr. Hana Hrachová, Ph.D.

Rokycany 2009

Obsah

Úvod:

I. Vývoj původce archivního souboru	3
II. Vývoj a dějiny archivního souboru	5
III. Archivní charakteristika archivního souboru	6
IV. Stručný rozbor obsahu archivního souboru	7
V. Záznam o uspořádání archivního souboru a zpracování inventáře	8

Přílohy:

Příloha č. 1: Seznam použitých pramenů a literatury	9
Inventární seznam	10
Tiráž	11

I. Vývoj původce archivního souboru

Původcem fondu je Základní odborná škola zemědělská v Mlečicích. Do konce roku 1946 fungovala škola pod názvem Lidová škola zemědělská Mlečice.

Vznik soustavy hospodářského zemědělského a lesnického školství zajistil zákon o tzv. svobodné dispozici s půdou z roku 1867. Na něj ihned navazovala Základní pravidla ku zřízení hospodářských škol v Čechách. Ta se týkala obsahu a organizace vyučování na zemědělských školách, byly jí položeny základy k budování zemědělského školství.

Na základě usnesení vídeňského sjezdu zemědělců z roku 1868 zavedlo ministerstvo orby v roce 1869 třístupňovou soustavu zemědělského školství, a to v podobě: 1) rolnické školy, 2) vyšší hospodářské školy a 3) vysoké hospodářské školy. Český zemský zákon ze dne 25. října 1885 zavedl čtyři stupně zemědělských škol. Nejnižším stupněm byly zimní školy hospodářské, pak následovaly rolnické školy, střední školy hospodářské a vyšší hospodářské ústavy zemské. Do soustavy hospodářského školství byly zahrnuty jako specializovaná zařízení i lesnické školy.

Vývoj hospodářského školství mezi dvěma světovými válkami byl ovlivněn vznikem nového státu a schválením zákona o pozemkové reformě. Byla vytvořena jednotná celostátní soustava odborného zemědělského a lesnického školství, byly vydány jednotné učební plány a osnovy. Otevřením českých vysokých škol byl vytvořen předpoklad pro zvýšení kvalifikace učitelů všech odborných zemědělských škol.

Díky správní reformě v roce 1942 se stala docházka do lidových škol zemědělských povinnou a předpokladem pro přijetí do vyšších i nižších rolnických škol. Koncem války počet zemědělských škol v důsledku nedostatku učitelů a prostorových kapacit poklesl, čímž se síť učebních zařízení stala zcela nedostačující.

Po druhé světové válce byl další vývoj zemědělského školství ovlivněn realizací Košického vládního programu a vydáním zákona o pozemkové reformě. Došlo k obnovení téměř všech učebních zařízení zemědělského a lesnického školství a k postupnému ustálení sítě škol. Mezníkem ve vývoji zemědělského školství se stal zákon č. 95/1948 Sb. o základní úpravě jednotného školství, který zavedl tři typy (stupně) zemědělského školství. V rámci jednotné soustavy učebních oborů byly stanoveny učební obory pro zemědělství a lesnictví. Při výběrových zemědělských školách byly zřizovány a rozšiřovány školní objekty, kde probíhala praktická cvičení žáků.

V období kolektivizace došlo ve vývoji zemědělského školství k rozsáhlejším změnám. V roce 1952 byla vytvořena soustava přípravy mládeže a vzdělávání pracujících, která odrážela zvláštnosti socialistického zemědělství. Při všech školách zemědělského typu byly budovány internáty a školní statky. V letech 1954 – 1958 byly otevírány pro základní odborné vzdělání pěstitelstvo – chovatelského zaměření zimní školy zemědělské mládeže, pro mechanizační obory byla zřízena učiliště státních pracovních záloh. Dvouleté zemědělské účetnické školy, zřízené v roce

1952, měly připravovat pomocné účetní pro JZD a socialistické zemědělské podniky. Střední technické pracovníky připravovaly čtyřleté zemědělské a lesnické technické školy. Pro zastávání funkce vedoucího výrobních (pracovních) skupin nejprve v zemědělství a po roce 1955 i v lesnictví bylo zaměřeno převážně dvouleté denní studium na zemědělských a lesnických mistrovských školách. Na základě zákona č. 86/1960 Sb. byla soustava zemědělských a lesnických škol začleněna jako celek do jedné školské soustavy mezi školy druhého cyklu. U soustavy učebních oborů došlo ke změnám, kterými školství reagovalo na změny v zemědělské výrobě.

Schůze přípravného výboru k založení Lidové školy zemědělské v Mlečicích se konala 9. 10. 1940. Ve škole se začalo vyučovat ve školním roce 1941/1942. Lidová škola zemědělská v Mlečicích byla umístěna v budově zdejší měšťanské školy. Prvním ředitelem LŠZ v Mlečicích se stal Jindřich Svoboda, na škole vyučovali učitelé měšťanské školy, speciální předměty zajišťoval mlečický občan Václav Somr, šití a vaření Růžena Vondrášková z Mlečic. O činnosti školy není příliš dochovaných zpráv. Její činnost byla ukončena na základě zákona č. 95/1948 Sb. o základní úpravě jednotného školství. Zřejmě s ohledem na malý počet žáků byla škola v roce 1949 zrušena, a to na základě výnosu Krajského národního výboru v Plzni ze dne 4. 8. 1949 čj. 336/38-4/8-49-IV. Žáci byli převedeni do školy v Radnicích.

II. Vývoj a dějiny archivního souboru

Písemnosti zrušené Základní odborné školy zemědělské Mlečice byly ponechány ve spisovně zdejší základní školy. Odtud byly předány do archivu dne 26. 4. 2007 (čj. SOAP/070-0169/2007, č. přírůstku 13/2007).

Na dochovaných písemnostech nebyly zjištěny žádné známky o pročíslování apod. Ve spisovně školy nebyly nalezeny další písemnosti z činnosti školy. Je jasné, že fond není dochován v úplnosti, chybí některé katalogy žáků stejně jako zápisy ze schůzí učitelského sboru, byly-li vedeny.

III. Archivní charakteristika archivního souboru

Inventarizace byla provedena v červenci 2009 praktikantkou Olgou Čihákovou. Fond obsahuje pouze čtyři knihy, které byly zařazeny do skupiny knih evidenčních a seřazeny chronologicky.

Při pořádání bylo zjištěno, že posledním platným názvem školy nebyl název Lidová škola zemědělská, nýbrž Základní odborná škola zemědělská, proto byl změněn rovněž název evidenčního listu Národního archivního dědictví. Časový rozsah fondu zůstal stejný.

Nebyl proveden žádný vnitřní přesun v rámci archivu ani přehodnocení významu ve fondu uložených písemností. Písemnosti patří do II. kategorie a to na základě § 20, odst. 2 zákona č. 499/2005 Sb., o archivnictví a spisové službě v platném znění.

Jazykem fondu je čeština. Fyzický stav je dobrý.

IV. Stručný rozbor obsahu archivního souboru

Fond poskytuje informace o studentech mlečické zemědělské školy, případně o jejích učitelích.

V. Záznam o uspořádání archivního souboru a zpracování inventáře

Fond Základní odborná škola zemědělská Mlečice uspořádala a inventární seznam sestavila v rámci své praxe Olga Čiháková. Úvod k inventáři doplnila Hana Hrachová v srpnu 2009.

Rokycany, 2. 12. 2009

Olga Čiháková

Hana Hrachová

Seznam použitých pramenů a literatury

Seznam použitých pramenů:

Obecní úřad Mlečice, kronika obce, III. díl 1919 - 1994, nezpracováno

Seznam použité literatury:

Černohorský Zdeněk, Vývoj zemědělského školství v Československu, Praha 1980.

Inv. č.	Obsah a popis	Časový rozsah	Číslo ev. j.
---------	---------------	---------------	--------------

I. Knihy

I. 1 Evidenční knihy

1	Katalog II. třídy	1942 - 1943	K 1
2	Třídní kniha I. třídy	1943 - 1944	K 2
3	Třídní kniha II. třídy	1947 - 1948	K 3
4	Třídní kniha a katalog I. třídy	1948 - 1949	K 4

Tiráž

Název archivní pomůcky: Základní odborná škola zemědělská Mlečice

Značka archivního souboru: ZOŠ Mlečice

Časový rozsah: 1942 - 1949

Počet evidenčních jednotek: 4 (4 knihy)

Počet inventárních jednotek: 4

Rozsah v bm: 0,03

Stav ke dni: 2. 12. 2009

Zpracovatel(é) archivního

souboru: Olga Čiháková

Zpracovatel(é) archivní

pomůcky: Olga Čiháková, Hana Hrachová

Počet stran: 11

Počet exemplářů: 5 (v SOkA Rokycany 3)

Schválil: PhDr. Hana Hrachová, Ph.D.

dne 2.12. 2009 - č.j. SOAP/070 - 0543/2009